

Borúsak-e a kilátások

Lánchíd Rádió, Reggeli Hírfőzet

2013. augusztus 8.

Műsorvezető: Vas István Zoltán

MV: Köszöntöm Járosi Mártont, az Energiapolitika 2000 Társulat elnökét. Jó reggelt kívánok!

JM: Jó reggel kívánok!

MV: Én bevallom őszintén forgolódtam az ágyban éjszaka és nem tudtam, hogy ezek az áramszolgáltatók most megmaradnak, vagy nem maradnak, de tisztázzuk már le azt, hogy tudjuk egyáltalán, hogy mekkora veszteségük van? Vagy ez üzleti titok és legfeljebb annyit tudunk róla amennyit ők mondanak?

JM: Nincsenek akkora veszteségek, ami miatt akár Önnek, akár mindannyiunknak nyugtalanul kellene aludni. Hogy az egész dolog érthető legyen, talán egy pillanatra vissza kell tekintenünk az egész probléma gyökerére. Tudniillik mindennek az oka a közszolgáltatásoknak a rabló privatizációja, ami az energetikára is kiterjedt. Ez azzal jellemezhető, hogy a privatizált cégek annak idején még a múlt század végén a szerződésben garantált 8 % helyett a villamos energia iparban 25 %, az áramszolgáltatóknál 20 % körüli nyereséget értek el. Vagyis az történt, hogy az állami szektor, az MVM és a Paks vagyonszereléssel tulajdonképpen a költségvetés finanszírozta a multiknak az extraprofitját.

MV: Bocsnát, hangsúlyozzuk, hogy az extraprofitját!

JM: Igen. Ezért is mondtam el ezeket a számokat, hogy az amúgy is magas 8 % helyett milyen magas volt ez a jövedelem. Ennek következtében azok a privatizációs befektetések több mint háromszorosan megtérültek és nagyon nagy profitot realizáltak. És most jutunk el a lényeghez! Ebből a valóban luxus profitból, ahogy Ön is említette, a kormány most az u.n. rezsicsökkentéssel visszavett és ez az oka a „világvége” hangulatnak, amit itt most sokan keltenek. A lényeg az, hogy a rezsicsökkentésen egy kicsit túllépve, hogy ez a dolog csak egy eleme annak az új gazdaságpolitikának, amit a kormány meghirdetett. Ennek az a lényege, hogy az az érték, amit mi magyarok megtermelünk, minél nagyobb részben itthon maradjon. Így van esélyünk arra, hogy jobban éljünk. Az energiatermelést ugyan nem lehet nonprofitá tenni, de a lakossági szektorban igen, és ezt a konfliktust az ország érdekében vállalni kell. Nagy örömmel kommentálom, hogy végre elindultunk egy olyan úton amikor saját magunkat is egyenrangú szereplővé kívánjuk tenni a piacon és ennek a keretében hajt végre a kormány eredményes fogyasztóvédelmi akciót. Úgy is mondhatnám, hogy egy nagyon szerény jóvátételként fogható fel ez az akció.

MV: Na már most, ha valóban olyan súlyos anyagi helyzetbe kerültek ezek a külföldi tulajdonlású energiaszolgáltatók, akkor ugyan miért maradtak mégis a magyar piacon?

JM: Itt az első kérdés, amit fel kell tenni az az, hogy reális-e az, hogy ők veszteségesek? A villamos energia ipar példáján könnyen meg tudom ezt mutatni. Ha ők azt állítják, hogy veszteségesek akkor egy rész-igazságot mond, ha az u.n. hatósági áras lakossági szolgáltatásra gondol, de tudni kell, hogy ezeknek az áramszolgáltatóknak három ága van. Az említett a szabadkereskedelmi szolgáltatás és a hálózati tevékenység. Na most ez a bizonyos rezsicsökkentési hatósági kormányzati intézkedés csak az elsőre, az egyetemes lakossági szolgáltatásra vonatkozik. Tehát lehet, hogy az ő belső elszámolásaik szerint ez az egyetlen üzletág veszteségesnek mutatkozik, de ez azért hamis hivatkozás, mert a cégek gazdálkodása a három említett üzletág együttes, u.n. konszolidált eredménye alapján értelmezhető. Ez jelenik meg az eredmény kimutatásban, és ez az együttes eredmény azonban mint a híradásokból tudjuk, még mindig nagyon jelentős jövedelmezőséget mutat még most is.

MV: Na most tételezzük fel, csak tételezzük fel, nem biztos, hogy így van, hogy az állam amikor megszorításokat alkalmaz, tehát a kormány a rezsicsökkentést bevezeti, azt mondja, hogy nehezebb helyzetbe hozom a szolgáltatókat hátha esetleg kimennek az országból és mivel nem jövedelmező nekik eladják az üzletrészüket, amit megveszek majd én. Van ennek realitása? Tehát a kormány igenis azzal a szándékkal dolgozik ezen, hogy megvegye az energia szektort, visszavegye pontosabban az energia szektort a külföldi kézről?

JM: Sajnos éppen az említett rablás miatt nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezt meg lehetne csinálni. Az, hogy a kormánynak a politikájában nagyon helyesen a tulajdonnak részbeni, vagy a lehetséges minél nagyobb részbeni visszaszerzése szerepel legalábbis távlatilag az egy nagyon helyes dolog. Hiszen közgazdasági viszonyok között a közösség érdekeit, amit a kormánynak kell képviselni csak úgy lehet igazán ellátni, hogy ha tulajdonosként, szereplőként is jelent vagyunk a piacon, amint erre utaltam. Na most ilyen „veszély” nem fenyeget, mert a helyzet az, hogy ezek a multinacionális cégek nem vonulnak ki. Itt van riogató. Nem olyan egyszerű innen kivonulni. Egyrészt azért, mert ezeket a rendszereket nem lehet elvinni, ez egy elég fontos tényező. Azt egyébként – mint ahogyan arra Ön is utalt – a kormány világossá tette, hogy ha valaki nem látja el ezt a feladatot, azt a törvény értelmében majd kijelölnek másik szolgáltatót és természetesen van már példa az energiaiparban, hogy a külföldiek eladták részüket. Akik eladják, vagy úgy mond elmennek máshová annak egyszerűen az az oka, hogy ezek a befektetések az említett módon már nagy mértékben, teljesen, vagy többszörösen megtérültek és más piacok után néznek. Ez tulajdonképpen ennek a világnak egy természetes része.

Mv: Végül egyetlen kérdés csak. A kormány, az állam garancia arra, hogy a piaci mozgások ellenére az ellátás zavartalan maradjon?

JM: Természetesen. Nem az állam, nem a kormány hajtja a turbinákat és a generátorokat, hanem a magyar emberek azokban a létesítményekben, amik ebben az országban vannak. Az pedig, hogy ennek a hasznát ki realizálja, ki termel ebből

profitot ez a másod természetű kérdés, ami a fizikai folyamattól jelentőségben eltér. Tehát természetesen akkor a működött az energiaipar amikor nem voltak külföldi tulajdonosok, és akkor is működni fog, ha újból mi leszünk a tulajdonosok. Drukkolok, hogy minél nagyobb részben.

MV: Köszönöm szépen. Dr.Járosi Mártont, az Energiapolitika 2000 Társulat elnökét hallották.